

Sygn. akt I C 25/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Sidyk

Protokolant: Tomasz Morejski

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. S. (1) (S.)

przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście Powiatu (...)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Starosty Powiatu (...) na rzecz powódki S. S. (1) kwotę 7 800 zł (siedem tysięcy osiemset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 8 października 2013 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. umarza postępowanie w sprawie ponad żądanie kwoty 78 500 zł (siedemdziesiąt osiem tysięcy pięćset złotych);
4. nie obciąża powódki kosztami procesu należnymi pozwanemu i zastępcy procesowemu pozwanego po stosunkowym rozdzieleniu kosztów;
5. odstępuje od ściągnięcia z zasądzonego na rzecz powódki roszczenia kosztów sądowych w części, co do której powództwo nie zostało uwzględnione.

Sygn. akt I C 25/12

UZASADNIENIE

Powódka S. S. (1) w pozwie z dnia 13 stycznia 2012r. (data złożenia w placówce pocztowej) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Delegatura Ministra Skarbu Państwa w K. kwotę 165 950 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wydania wyroku. Ponadto wносиła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że decyzją nr (...) z dnia 24 listopada 1975 roku, Naczelnik Miasta i Gminy w S. przejął na własność Skarbu Państwa w zamian za rentę i spłaty pieniężne stanowiącą własność małżonków J. S. i A. S., działkę gruntu o powierzchni 3319 m², oznaczoną ówczesnie w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym (...) k.m. 43, nie posiadającą urzędzonej księgi wieczystej, położoną w S. w obrębie (...). W zamian za wskazaną nieruchomość nie uiszczono na rzecz jej dotychczasowych właścicieli żadnej kwoty pieniężnej. Przedmiotowa decyzja o przejęciu części nieruchomości J. i A. małżonków S. na rzecz Państwa została wydana bez wniosku ze strony jej właścicieli. Decyzją

ostateczną Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lutego 2011 roku, nr GZ.rn-057-625-106-2/10 stwierdzono, że wyżej wskazana decyzja Naczelnika Miasta i Gminy w S. została wydana z naruszeniem prawa i odmówiono stwierdzenia jej nieważności z uwagi na to, że wystąpiły nieodwracalne skutki prawne, bowiem nieruchomości stała się przedmiotem obrotu prawnego i weszła w skład innej większej nieruchomości o powierzchni 28,0484 ha. Postępowanie w przedmiocie stwierdzenia nieważności w/w decyzji o przejęciu nieruchomości na rzecz Państwa zostało wszczęte już w 1998 roku, lecz z powodu znacznej ilości tego rodzaju spraw i ograniczonych środków finansowych na ten cel, zostało odwleczone w czasie. Powódka podała również, iż w dniu 5 marca 1976 roku zmarła w S. jej matka A. S., zaś w dniu 6 lipca 1986 roku zmarł w S. jej ojciec J. S.. W sprawach Sądu Rejonowego w Zawierciu sygn. I Ns 480/83 oraz sygn. I Ns 237/89 ustalono krąg spadkobierców pozostałych po rodzicach powódki. Ostatecznie spadkobiercami po nich stali się S. S. (1) i jej brat H. S., w równych częściach. Powódka oświadczyła, iż tytułem odszkodowania za przejętą nieruchomość żąda zapłaty odszkodowania w kwocie 165 950 zł. Jej brat H. S. zrzekł się bowiem dnia 22 lipca 2011 roku na rzecz siostry (powódki) należnej mu części odszkodowania. Przedmiotowa nieruchomość jest położona w S. w rejonie drogi krajowej DK-1 W.-K., po jej lewej stronie, za jeziorem oraz parkingiem tamże usytuowanymi; na tym terenie oznaczonym kwadratem 6.A.B. na załączonym planie m. S. projektowana jest zabudowa mieszkalna wraz z infrastrukturą mającą stanowić w przyszłości tzw. Nowy S.. Gdyby bowiem nie przejęto przedmiotowej nieruchomości na rzecz Państwa powódka mogłaby zasadnie liczyć, że w przypadku jej sprzedaży na cele wynikające z zaświadczenia z dnia 27 lipca 2012 roku., nr PP. (...).178.2011 Burmistrza Miasta i Gminy S. mogłaby uzyskać za nią kwotę co najmniej dochodzoną pozwem, tj. po 50 zł/ m².

Pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa domagał się prawidłowego oznaczenia jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa (statio fisci). Podnosił, iż zgodnie z art. 67§2 k.p.c. za Skarb Państwa podejmuje czynności procesowe organ państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie lub organ jednostki nadrzędnej. Podkreślił, iż brak jest podstaw do akceptacji poglądu o generalnej kompetencji Ministra Skarbu do działania we wszystkich sprawach z udziałem Skarbu Państwa. W tej sytuacji powinno nastąpić ustalenie właściwej statio fisci. W zakresie zgłoszonego roszczenia Skarb Państwa zaprzeczył wszystkim wyraźnie nie przyznanym twierdzeniom pozwu i zakwestionował żądanie co do zasady i wysokości. Pozwany Skarb Państwa zarzucił, że dla swej skuteczności, powódka powinna wykazać przesłanki odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa zgodnie z ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.). Do powódki należy zatem wykazanie bezprawności zachowania pozwanego, szkody i związku przyczynowego pomiędzy tym zachowaniem a doznaną szkodą. Pozwany Skarb Państwa zakwestionował również żądanie pozwu w zakresie jego wysokości. Zarzucił, iż kwota 165 950 złotych nie znajduje uzasadnienia w załączonych dokumentach, choćby prywatnych, które uprawdopodobniłyby wartość dochodzonego roszczenia. Pozwany wskazał ponadto, iż ustalenie aktualnej wartości nieruchomości nie oznacza, że wartość ta ma uwzględniać aktualne, wynikające z brzmienia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie nieruchomości, które stwierdza załączone do pozwu zaświadczenie Burmistrza Miasta i Gminy S.. Pozwany zakwestionował również twierdzenie powódki, że w zamian za przejętą nieruchomość nie uiszczono na rzecz jej dotychczasowych właścicieli żadnej kwoty pieniężnej. Z treści rozstrzygnięcia nadzorczego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że określona w decyzji kwota 7 319 zł 40 gr za przejętą nieruchomość została wypłacona na rzecz małżonków S., o czym wielokrotnie informowała Pani S. S. (1) w korespondencji kierowanej do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Powódka w piśmie procesowym z dnia 7 sierpnia 2012 roku (data złożenia w placówce pocztowej) podtrzymała swoje roszczenie. Podniosła, że nie otrzymała żadnej kwoty tytułem odszkodowania za przejęcie na rzecz Państwa działki oznaczonej numerem geodezyjnym (...). Poprzednicy prawni powódki otrzymali jedynie odszkodowanie za drzewa i krzewy owocowe w kwocie 6 194 zł, co wynika z operatu szacunkowego z dnia 24 kwietnia 1976 roku oraz decyzji Naczelnika Miasta i Gminy w S. z dnia 31 maja 1976 roku (k. 68-70).

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie oznaczył jako jednostkę organizacyjną reprezentującą pozwanego Skarb Państwa – Starostę Powiatu (...) (k. 55).

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2012 roku (k. 93-95) oraz w dniu 14 września 2013 roku (k. 188) powódka podtrzymała żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kwoty 165 950 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wydania wyroku.

Pozwany Skarb Państwa – Starosta Powiatu (...) zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w treści pism procesowych z dnia 3 czerwca 2013 roku i z dnia 18 września 2013 roku podtrzymał swoje stanowisko w sprawie zaznaczając dodatkowo, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2013 roku, sygn. akt V CSK 388/12 wysokość odszkodowania za przejętą z naruszeniem prawa nieruchomości należy ustalać z uwzględnieniem jej przeznaczenia w dniu wydania decyzji powodującej szkodę, nie zaś aktualnego na datę orzekania (k. 166-170, k. 180).

Na rozprawie w dniu 24 września 2013 roku powódka, w związku z treścią opinii biegłego sądowego, sprecyzowała powództwo w ten sposób, że wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Starosty Powiatu (...) kwoty 78 500 zł wraz ustawowymi odsetkami oraz wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w pozostałej części cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia.

Sąd ustalił, co następuje:

Rodzice powódki J. S. i A. S. stali się z mocy prawa właścicielami nieruchomości położonych w S., oznaczonych jako działki o numerach: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) w trybie ustawy z dnia 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, co zostało stwierdzone aktem własności ziemi wydanym przez Naczelnika Miasta i Gminy w S. z dnia 27 listopada 1975 roku. Działki zostały nabyte w drodze spadkobrania po rodzicach obojga małżonków oraz na podstawie dobrowolnych umów od B. N. i od T. K. z tytułu zamiany.

/ **dowód** : odpis aktu własności ziemi z dnia 27 listopada 1975r. (k. 11)/

Decyzją nr (...) z dnia 24 listopada 1975r. Naczelnik Miasta i Gminy w S. orzekł o przejęciu na własność Państwa części przedmiotowego gospodarstwa rolnego obejmującego działkę o numerze (...) o łącznej powierzchni 0,3319 ha, położonej w S. (Małe i Duże C.). W decyzji ustalono wartość nieruchomości w kwocie 7 319 zł 40 gr (przed denominacją). Jednocześnie zaznaczono, że spłata pieniężna nastąpi po uprawomocnieniu się decyzji. Z dniem 20 maja 1994 roku decyzja stała się prawomocna i ostateczna.

Decyzją uzupełniającą z dnia 31 maja 1976 roku, do decyzji nr (...) z dnia 24 listopada 1975 roku Naczelnika Urzędu Miasta i Gminy S. o wykupie na terenie (...) ustalono, że działka nr (...) o powierzchni 0,3319 ha należąca do J. i A. S. posiada drzewa owocowe, które zostały oszacowane przez rzeczoznawcę do spraw rolnych i na podstawie operatu szacunkowego z dnia 24 czerwca 1976 roku cena za wykupione drzewka owocowe wynosiła kwotę 6 194 zł.

Rodzice powódki A. S. i J. S. nie otrzymali zapłaty za przejętą na własność Państwa działkę, otrzymali jedynie odszkodowanie za wykupione drzewa i krzewy owocowe.

/ **dowód** : odpis decyzji Naczelnika Miasta i Gminy w S. z dnia 24 listopada 1975r. nr 11/75/228 (k. 12), decyzja z dnia 31 maja 1976 roku (k. 72), operat szacunkowy z dnia 24 kwietnia 1976 roku (k. 71), zeznania powódki S. S. (1) (k. 93-95)/

Postanowieniem z dnia 16 marca 1984 roku w sprawie I Ns 480/83 Sąd Rejonowy w Zawierciu stwierdził, że spadek po A. S. zmarłej w dniu 5 marca 1976 roku nabyli: mąż J. S., syn H. S. i córka S. S. (1) po 1/3 części spadku każdy z nich. Ponadto postanowieniem z dnia 12 czerwca 1989 roku w sprawie I Ns 237/89 Sąd Rejonowy w Zawierciu stwierdził, że spadek po J. S. zmarłym w dniu 6 lipca 1986 roku nabyli: syn H. S. i córka S. S. (1) po 1/2 części.

/ **dowód:** odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Zawierciu z dnia 16 marca 1984 roku w sprawie I Ns 480/83 (k. 20), odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Zawierciu z dnia 12 czerwca 1989 roku w sprawie I Ns 237/89 (k. 19)/

Po rozpatrzeniu wniosku powódki S. S. (1) oraz H. S. decyzją z dnia 8 lutego 2011 roku o nr GZ.rn-057-625-106-2/10, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 156§1 pkt 2, §2 w zw. z art. 158 k.p.a. stwierdził, że decyzja Naczelnika Miasta i Gminy w S. nr 11/75/228 z dnia 24 listopada 1975r. została wydana z naruszeniem prawa, lecz odmówiono stwierdzenia jej nieważności z uwagi na to, że wystąpiły nieodwracalne skutki prawne.

W uzasadnieniu decyzji podniesiono, że niniejszą sprawę rozpatrywał Wojewódzki Sąd Administracyjny i w wyroku z dnia 14 czerwca 2010 roku stwierdzono, że art. 28 ust. 1 ustawy o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność Państwa za rentę i spłaty pieniężne wprost i bezwzględnie wymagał wniosku rolnika wyrażającego jego wolę do przejęcia gospodarstwa rolnego w całości lub części na własność Państwa. Jeżeli takiego wniosku nie było, a mimo to postępowanie w przedmiocie przejęcia zostało wszczęte to od początku obarczone jest wadą nieważności. Ponadto podniesiono, że na podstawie pisma Starostwa Powiatowego w B. z dnia 7 września 2009 roku znak WG.I. (...) -7- (...) działka nr (...) położona w Gminie S., obręb S., weszła w skład kompleksu oznaczonego nr (...) o łącznej powierzchni 28,0484 ha, który w operacie ewidencji gruntów i budynków figuruje jako własność osoby fizycznej. W związku z tym należy przyjąć wystąpienie nieodwracalnych skutków prawnych przedmiotowej decyzji.

/ **dowód** : decyzja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lutego 2011 roku o nr GZ.rn-057-625-106-2/10 (k. 14-17)/

Brat powódki H. S. w dniu 22 lipca 2011 roku w Kancelarii Notarialnej w S. przed notariuszem M. W. złożył oświadczenie, z którego wynika, że zrzeka się na rzecz siostry S. S. (1) swojego należnego udziału w odszkodowaniu za bezprawnie zabraną w latach 70-tych XX wieku przez byłego Naczelnika Miasta i Gminy w S. działkę gruntu nr (...) o powierzchni 3319 m² położoną w S. – C. O. S. i upoważnił siostrę S. S. (1) do odbioru należności z tytułu odszkodowania w całości.

/ **dowód:** oświadczenie z dnia 22 lipca 2011 roku (k. 21-22)/

Wartość prawa własności działki o numerze ewidencyjnym (...) według jej stanu, cen i wartości na dzień 24 listopada 1975 roku wynosi 9 600 złotych (przed denominacją). Wartość prawa własności działki o numerze ewidencyjnym (...) według jej stanu na dzień 24 listopada 1975 roku, a cen i wartości aktualnych na datę wydania opinii, wynosi kwotę 7 800 złotych. Natomiast wartość prawa własności przedmiotowej działki z uwzględnieniem jej stanu na dzień 24 listopada 1975 roku, a cen i przeznaczenia aktualnych na datę wydania opinii stanowi kwotę 78 500 złotych.

/ **dowód:** opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości D. S. z dnia 26 kwietnia 2013 roku (k. 130-152)/

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692) do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepis art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie tej ustawy (por.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 26 czerwca 2007r., (...) SA/Wa 732/07, LEX nr 352759).

Stosownie do art. 160§1 i 2 k.p.a. (obowiązującego do dnia 1 września 2004r.) stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156§1 k.p.a. albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (...). W myśl art. 160§3 k.p.a. odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję z naruszeniem art. 156§1 k.p.a., chyba że winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie ponosi inna strona postępowania dotyczącego tej decyzji; w tym ostatnim przypadku roszczenie o odszkodowanie służy w stosunku do strony winnej powstania tych

okoliczności. Zgodnie z art. 160§4 k.p.a. o odszkodowaniu przysługującym od organu wymienionego w §1 orzeka organ administracji publicznej, który stwierdził nieważność decyzji z powodu naruszenia przepisu art. 156§1 k.p.a. albo stwierdził, w myśl art. 158§2 k.p.a., że została ona wydana z naruszeniem przepisu art. 156§1 k.p.a. Dochodzenie odszkodowania od strony winnej powstania okoliczności wymienionych w art. 156§1 k.p.a. następuje w postępowaniu przed sądem powszechnym.

Stosownie do art. 160§5 k.p.a. strona niezadowolona z przyznanego jej odszkodowania przez organ administracji publicznej wymieniony w §4, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia jej decyzji w tej sprawie, może wnieść powództwo do sądu powszechnego. W myśl art. 160§6 k.p.a. roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156§1 k.p.a. albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158§2 k.p.a., że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156§1 k.p.a.

Do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 1 września 2004r., bez względu na datę stwierdzenia nieważności lub stwierdzenia wydania jej z naruszeniem art. 156§1 k.p.a., również wtedy, gdy decyzje nadzorcze zapadły po dniu 1 września 2004r., ma zastosowanie art. 160§1, 2, 3 i 6 k.p.a. (por.: uchwała Sądu Najwyższego pełny skład (...) z dnia 31 marca 2011r., III CZP 112/10, OSNC 2011/7-8/75).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż Decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lutego 2011 roku o nr GZ.rn-057-625-106-2/10 stwierdzono, że decyzja Naczelnika Miasta i Gminy w S. nr 11/75/228 z dnia 24 listopada 1975r. została wydana z naruszeniem prawa, nie stwierdzono natomiast jej nieważności bowiem wystąpiły nieodwracalne skutki prawne (k. 14-17). Z pisma Starostwa Powiatowego w B. z dnia 7 września 2009 roku znak WG.I. (...) -7- (...) wynika bowiem, iż działka należąca do rodziców powódki weszła w skład kompleksu oznaczonego nr (...) o łącznej powierzchni 28,0484 ha, który w operacie ewidencji gruntów i budynków figuruje jako własność osoby fizycznej.

Na marginesie należy dodać, iż zgodnie z utrwalonym poglądem, sąd w postępowaniu cywilnym nie jest uprawniony do kwestionowania decyzji administracyjnej, w szczególności pod względem jej merytorycznej zasadności (por.: uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 marca 2010r., I ACa 842/09, nie publ.).

Zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, aby powódka S. S. (1), jej brat lub ich poprzednicy prawni otrzymali spłatę pieniężną za przejęcie na własność Państwa działki o numerze (...). Pozwany nie był w stanie przedstawić żadnych dowodów na okoliczność zapłaty za wykup działki o numerze (...), jedynie powoływał się na informacje pisemne przekazane przez powódkę podczas trwającego postępowania administracyjnego w sprawie GZ.rn-057-625-702/09 i 106/10.

Należy zauważyć, iż na decyzji Naczelnika Miasta i Gminy w S. z dnia 24 listopada 1975 roku brak jest pieczętki Banku oraz adnotacji o treści (...), co stanowiło w tamtym okresie praktykę potwierdzającą wypłatę należnego świadczenia, o czym świadczą nie tylko zeznania powódki, ale i odpis przykładowej decyzji przedstawionej w toku procesu przez powódkę a dotyczącej innej osoby (k. 90). W aktach postępowania administracyjnego brak również operatu szacunkowego dotyczącego przedmiotowej działki. Jedynie decyzją uzupełniającą z dnia 31 maja 1976 roku, do decyzji z dnia 24 listopada 1975 roku Naczelnika Urzędu Miasta i Gminy S. o wykupie na terenie (...) na podstawie operatu szacunkowego z dnia 24 czerwca 1976 roku ustalono cenę za wykupione drzewka owocowe w kwocie 6 194 zł, której wypłata pozostaje bezsporna.

Powódka wyjaśniła również w swoich zeznaniach, iż jej nieprecyzyjne stwierdzenia w toku postępowania administracyjnego odnośnie zapłaty dotyczyły zapłaty za drzewa i krzewy owocowe.

Na podstawie art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody może polegać albo na przywróceniu stanu poprzedniego, czyli restytucji naturalnej, albo na zapłacie odszkodowania pieniężnego. Zakresem objęte są wszystkie przypadki wyrządzenia szkody, niezależnie od podstawy odpowiedzialności – z deliktu, z kontraktu czy z mocy ustawy. Wysokość odszkodowania pieniężnego zależna jest od tego, jaką chwilę uważa się za odpowiednią do przeprowadzenia

wyliczenia. Artykuł 363 § 2 k.c. co do zasady za chwilę tę przyjmuje moment ustalenia odszkodowania, która w praktyce najczęściej będzie pokrywała się z datą orzekania przez sąd. Wyjątkowo sąd może za podstawę odszkodowania przyjąć ceny istniejące w innej chwili, jeśli „szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili” (art. 363§2 k.c. in fine k.c.). Jednakże i w takiej sytuacji odszkodowanie nie może być niższe ani wyższe od wyrządzonej szkody.

Natomiast, jeżeli chodzi o stan rzeczy utraconej (stan faktyczny, zagospodarowania, techniczny i prawny) powinien on odpowiadać stanowi, w jakim dana rzecz znajdowała się w chwili powstania szkody. Odszkodowanie powinno bowiem przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy istniejący w dacie zdarzenia powodującego szkodę, tj. obejmować to, co wyszło z majątku poszkodowanego na skutek tego zdarzenia. Poprzednicy prawni powódki S. S. (1) utracili własność działki o charakterze rolnym, a zatem szkoda wyraża się w wartości utraconej działki rolnej. Szkodą należy bowiem uznać utratę własności działki w takim stanie i o takim przeznaczeniu, jaką miała w chwili wydania decyzji powodującej szkodę, tj. decyzji Naczelnika Miasta i Gminy S. nr 11/75/228 z dnia 24 listopada 1975r.

Ponadto, zgodnie z ustną uzupełniającą opinią biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości mgr inż. D. S., należy zaznaczyć, że dla przedmiotowej działki brak jest planu zagospodarowania przestrzennego, nie zostały również wydane warunki zabudowy i zagospodarowania. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, aby wybudować cokolwiek na przedmiotowym terenie powódka musiałaby zwrócić się o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W ocenie biegłego, dla przedmiotowej działki w chwili obecnej nie zostałaby wydana pozytywna decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, ponieważ żadna z sąsiednich działek uwzględniając granice działek z 1975 roku nie była zabudowana, ani na dzień dzisiejszy żadna sąsiednia działka nie jest zabudowana. Pomimo, że studium pozwala na zabudowę jest to teren traktowany jedynie jako „perspektywicznie budowlany” z uwagi na brak faktycznej możliwości zabudowy w chwili obecnej (k.189-199).

Z tego względu, mając na uwadze opinię biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości mgr inż. D. S., Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7 800 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 13 % w stosunku rocznym od dnia 8 października 2013 roku, przyjmując stan nieruchomości na dzień 24 listopada 1975 roku a ceny i wartości aktualne na datę wydania wyroku.

Na podstawie art. 355 k.p.c. umorzono postępowanie w sprawie ponad żądanie kwoty 78 500 zł, tj. w zakresie, w którym powódka cofnęła pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Legitymację procesową w sprawie o naprawienie szkody wynikłej z wydania przed 27 maja 1990r. ostatecznej decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 maja 1990r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. nr 32, poz. 191 ze zm.) posiada Skarb Państwa (reprezentowany przez właściwego Starostę), także wtedy, gdy stwierdzenie nieważności tej decyzji lub stwierdzenie, że została wydana z naruszeniem prawa, nastąpiło po dniu 26 maja 1990r. (por.: uchwała Sądu Najwyższego siedmiu sędziów z dnia 7 grudnia 2006r., III CZP 99/06, OSNC 2007/6/79).

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2010r., nr 102, poz. 651), z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z tej ustawy oraz ustaw odrębnych, organem reprezentującym Skarbu Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej. Z treści tego przepisu można wywodzić generalną normę domniemania kompetencji starosty w zakresie reprezentowania Skarbu Państwa przy czynnościach prawnych lub procesowych dotyczących nieruchomości skarbowych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

Zgodnie z art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zastosowanie przez Sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całości okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zalicza się tu fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty dotyczące stanu

majątkowego i sytuacji życiowej strony. Przyjmuje się, że okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974r., II CZ 223/73, opublikowane w zbiorze LEX nr 7379).

Lektura akt pozwala przyjąć, iż nieobciążanie powódki kosztami procesu należnymi pozwanemu i zastępcy procesowemu pozwanego (po stosunkowym rozdzieleniu kosztów powódka musiałaby zwrócić kwotę 3 117 zł 40 gr) jest uzasadnione sytuacją materialną powódki oraz okolicznościami związanymi z samym procesem, w tym uzyskanym częściowym zwolnieniem od kosztów sądowych oraz zasadami słuszności.

Powódka utrzymuje się z emerytury, pobiera świadczenie w kwocie 1 478 zł 39 gr netto, prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z mężem, który posiada świadczenie emerytalne w kwocie 1 493 zł 05 gr netto. Posiadają nadto 350 złotych miesięcznie w postaci udziału w dochodach z najmu lokalu użytkowego. Powódka nie posiada żadnych oszczędności, ani ruchomości przedstawiających większą wartość. Powódka i jej mąż ponoszą wysokie wydatki na zakup lekarstw i utrzymanie mieszkania w łącznej kwocie ponad 1 000 zł miesięcznie (k. 8-10, k. 34-36).

Z tych też względów, z uwagi na sytuację materialną powódki, charakter sprawy, przekonanie powódki o słuszności swoich roszczeń i emocjonalne zaangażowanie w spór, Sąd oddalając powództwo w pozostałej części nie obciążył powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego i zastępcę procesowego pozwanego, po stosunkowym rozdzieleniu kosztów.

Natomiast na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r., nr 90, poz. 594 ze zm.), z uwagi na charakter sprawy, Sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami sądowymi z zasądzonego roszczenia w części, w której powództwo nie zostało uwzględnione.